

מרכז ארצי להשתלמויות הדרכה וייעוץ
בחינוך מדעי וטכנולוגי לבתי הספר היסודיים

למדע

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

משאבי טבע

שיעור מספר 1: מהם משאבי טבע?

קראו את שני קטעי המידע הבאים:

מה הם משאבי טבע?

משפחת ישראל, שאינה מוזרה כלל, רכשה מכונית. אך בעצם קניית המכונית קנתה המשפחה חומרים רבים, כמו ברזל, נחושת, עופרת וגומי. כל החומרים האלה מקורם במשאבי טבע. **משאבי טבע** הם כל מה שהאדם לוקח מן הטבע (חומרים, אנרגיה, יצורים חיים) ומשתמש בהם לתועלתו. האדם אינו מייצר את משאבי הטבע, אלא רק משתמש בהם. משאבי טבע לדוגמה הם: עפרות מתכת, נפט, פחם, קרקע, מים, דגה, יערות טבעיים ועוד.

כיצד אפשר למיין משאבי טבע?

אפשר למיין משאבי טבע על פי **חיים** או **דוממים**: משאבי טבע שהם יצורים חיים (למשל יער, דגים בים, צייד, אצות וכד') ובמשאבי טבע שהם דוממים (מלח, עפרות מתכת, פחם וכד').

אפשר למיין משאבי טבע על פי **המקור** שלהם: מן החי (פחם, נפט, עץ) או מן הדומם (מלח, מים, עפרות מתכת).

אפשר למיין משאבי טבע על פי **קצב ההיווצרות** שלהם: **משאבים מתכלים** – קצב ההיווצרות שלהם איטי ביותר אולם הקצב בו אנו צורכים אותם הוא מהיר ביותר. לכן משאבים אלה מתדלדלים. למשל נפט, פחם, עץ, עפרות מתכת. **משאבים מתחדשים** – קצב ההיווצרות שלהם מהיר יחסית. למשל דגה, יערות, מים

**מרכז ארצי להשתלמויות הדרכה וייעוץ
בחינוך מדעי וטכנולוגי לבתי הספר היסודיים**

למדע

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

שאלות

1. מתוך הרשימה שלפניכם הקיפו במעגל את **משאבי הטבע**: דגה בים, עצים ביער, מלט, חול ים, זכוכית, מים, בדים, פלסטיק, דשנים, עפרות מתכת
2. מתוך רשימת משאבי הטבע שלפניכם הקיפו במעגל כל **משאב טבע מתחדש**: שיש, מים אבן-בניין, אוויר, יער טבעי, פחם, נפט, דגים בים.
3. מתוך רשימת משאבי הטבע שלפניכם הקיפו בעיגול כל משאב טבע **שמקורו ביצורים חיים**: שיש, מים אבן-בניין, אוויר, יער טבעי, פחם, נפט, דגים בים.
4. השלימו את הטבלה ותנו לה כותרת מתאימה.

מוצר	חומר	משאב טבע
מחברת	נייר	עץ
שמשה		חול
סיר		עפרה
	גומי	עץ הגומי
עט		

באתר של **רשות הטבע והגנים** מופיעה סדרה שנקראת "**חוף מעשה במחשבה תחילה**". הפעילות הבאה היא מתוך יחידת הלימוד "**הים והחוף – אוצרות בנוף**" שבסדרה.

5. דפדפו בפרק ג "**משאבים של ים וחופים**" והשיבו:
 - א. אילו סוגים של משאבי טבע מוזכרים בפרק?
 - ב. לאילו קבוצות ממיינים שם את משאבי הטבע?
6. היכנסו לפרק ב "**שורשים בחול – יישוב על החוף**". בפרק מופיעים קטעי מידע על **שש ערים עתיקות** (עכו, עתלית, קיסריה, תל-ארשף, יפו ואשקלון).
 - א. בחרו את אחת הערים ובצעו את המשימה "שורשים בחול – יישוב על החוף".
 - ב. מה למדתם מהפעילות על השימושים במשאבי טבע בעת העתיקה.